

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ЛОПАТОВСЬКИЙ

03

2023 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітня програма: «Бізнес-адміністрування»

Схвалено на засіданні кафедри

протокол № 8 від 23 03 2023 р.

Зав. кафедри менеджменту та адміністрування

Ніла ТЮРИНА

Гарант ОП «Бізнес-адміністрування»

Ніла ТЮРИНА

Програма розглянута та схвалена на засіданні вченої ради факультету менедж-
менту, адміністрування та туризму

протокол № 8 від 29 03 2023 р.

Голова вченої ради факультету

Євгеній РУДНІЧЕНКО

Хмельницький – 2023

1. Загальні положення

Прийом абітурієнтів, які мають диплом бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) для здобуття рівня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» у галузі знань 07 «Управління та адміністрування», освітня програма «Бізнес-адміністрування» проводиться за результатами фахового вступного випробування у формі диференційованій іспиту. Вступний фаховий іспит для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» включає наступні освітні компоненти:

1. Менеджмент.
2. Операційний менеджмент.
3. HR-менеджмент.
4. Правознавство.
5. Економіка і фінанси підприємства.

Мета вступного фахового іспиту полягає у перевірці здатності до опанування освітньої програми «Бізнес-адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

2. Технологія проведення вступного фахового іспиту.

Вступний іспит (вступне випробування) проводиться у формі тестування із комп'ютерною обробкою результатів. Система проведення вступних іспитів є оригінальною розробкою ХНУ і захищена свідоцтвом про авторське право № 39534 від 08.08.2011 р. Вона розроблена на підставі таких документів: Закону України «Про вищу освіту», «Положення про приймальну комісію ХНУ», Порядку прийому до вищих навчальних закладів України та Правил прийому до Хмельницького національного університету.

Основні положення системи тестування із комп'ютерною обробкою результатів викладені нижче. Бази даних тестових завдань створюються для всіх дисциплін, з яких проводиться тестування, щорічно поповнюються і вдосконалюються.

Бази даних тестових завдань або навчальні програми, за якими вони створені, є відкритими. Університет щорічно оприлюднює їх у паперовому або в електронному вигляді.

Відповідальність за зміст і якість тестових завдань покладається на голову предметної комісії.

Екзаменаційний білет може містити тестові завдання одного або різних рівнів складності. Для автоматизованого формування білетів використовують комплекс комп'ютерних програм, які компонує бази даних тестових завдань з кожної дисципліни, формують екзаменаційні білети за допомогою випадкової вибірки та роздруковують їх.

Екзаменаційні білети, що включають тестові завдання, формують і тиражують комп'ютерними засобами перед початком тестування. Сформовані білети засвідчуються печаткою приймальної комісії.

Номер кожного екзаменаційного білета збігається з номером талона відповідей, який додається до нього.

Організація автоматизованого формування комплексу екзаменаційних білетів до вступних іспитів, контроль за ним покладається на відповідального секретаря Приймальної комісії або його заступника.

Тестування проводиться відповідно до розкладу в аудиторіях, що обладнані необхідними технічними засобами.

Пропуск вступників до аудиторії тестування проводить відповідальний секретар ПК та його заступники. При цьому перевіряється паспорт та перепустка, у якій вказана особа вступника, дата і час тестування.

Кожний учасник тестування витягує номер, який вказує його місце в аудиторії. Всі місця за столами пронумеровані.

В аудиторії тестування дозволяється присутність громадських спостерігачів (батьків вступників).

Вступникам видаються титульні листи і проводиться роз'яснення щодо їх заповнення.

Після розміщення учасників тестування в аудиторії вступники особисто вибирають екзаменаційні білети, що розкладені на столі.

Після отримання екзаменаційних білетів вступники працюють над розв'язком завдань протягом встановленого часу.

Талони відповідей надаються кожному вступнику в одному екземплярі. Забороняється видача вступнику другого талона. Талон відповідей заповнюється вступником відповідно до роз'яснення щодо їх заповнення.

Після закінчення роботи над тестами, або добігання до кінця часу, відведеного на тестування, вступники здають підписані роботи разом з талонами відповідей, які до початку сканування знаходяться на столі екзаменатора.

Сканування талонів відповідей починається після здачі робіт всіма вступниками у їх присутності. Процес сканування талонів відповідей демонструється за допомогою проектору на великому екрані.

Після закінчення сканування та комп'ютерної обробки талонів відповідей результати тестування демонструються на екрані у вигляді екзаменаційної відомості, в якій відсутні прізвища вступників, а є лише номер екзаменаційного білета. Далі персонал приймальної комісії вносить в комп'ютер інформацію про відповідність номера екзаменаційного білета прізвищу вступника. На екрані демонструється екзаменаційна відомість з прізвищами вступників, яка роздруковується і завіряється відповідальним секретарем приймальної комісії.

Критерії оцінювання вступних іспитів затверджуються на засіданні Приймальної комісії та наводяться в додатку до Правил прийому.

3. Перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін), на базі яких складається іспит:

1. Менеджмент

Цілі спільної діяльності, суб'єкт та об'єкт управління, управлінські відносини. Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми. Рівні та сфери менеджменту.

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід, системний підхід, ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту.

Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних. Сутність та класифікація методів менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Функція планування. Місія та цілі, дерево цілей. Процес стратегічного планування. Мотивація та її основні компоненти. Змістовні та процесуальні теорії мотивації. Сутність, елементи та процес управлінського контролю, його різновиди. Етапи регулювання: зворотний зв'язок, оцінка виконання рішень, корегування рішень.

Ознаки та загальні риси організацій, їх різновиди. Закони організації, організаційні процеси. Організація як відкрита система. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації, етапи життєвого циклу. Характеристика зовнішнього мікросередовища організації. Характеристика зовнішнього макросередовища організації. Поняття та сутність інтегрованих підходів до управління організаціями.

Елементи організації: обов'язки, повноваження, відповідальність. Делегування діяльності. Побудова організації, організаційне проектування. Елементи організаційних структур, макро- і мікроструктури. Класифікація організаційних структур управління. Принципи та процес побудови структур управління.

Технологія менеджменту. Система методів: адміністративні, економічні, соціально-психологічні.

Сутність і складові процесу управління. Класифікація управлінських рішень, вимоги до їх якості. Етапи процесу вироблення рішень, фактори, що впливають на процес. Методи та моделі приймання рішень. Ризик. Інформаційне забезпечення управління. Види комунікацій, організація комунікаційного процесу.

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво в організації, форми влади та впливу. Керівництво як об'єднуюча функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Теорії лідерства. Формальне та неформальне лідерство. Стили управління. Модель сучасного менеджера, його самовдосконалення. Ролі менеджера в організації.

Конфліктні ситуації: різновиди та причини виникнення. Модель і стадії розвитку конф-

лікту. Управлінський вплив на конфлікт. Природа організаційних змін, різновиди нововведень. Управління змінами, подолання опору. Організаційний розвиток. Природа стресу та управління ним.

Ефективність менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Соціальна відповідальність в менеджменті.

Список використаної (рекомендованої) літератури:

1. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нашекина, О.В. Замулата ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с. – Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/40291/5/Book_2019_Krasnokutska_Menedzhment.pdf
2. Менеджмент: Навчальний посібник. / М.М. Шкільняк, О.Ф. Овсянюк-Бердадіна, Ж.Л. Крисько, І.О. Демків – Тернопіль : Крок, 2017. – 252 с. – Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/31710/1/%D0%9C%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%D0%A8%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%8F%D0%BA.pdf>
3. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. Для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 166 с. – Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41193/1/Managment.pdf>
4. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. / С.І. Страпчук, О.П. Миколенко, І.А. Попова, В.В. Пустова – Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. – 356 с.
5. Основи менеджменту : Навчальний посібник. / О.Г. Стахів, О.І. Явнюк, В.В. Волощук. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. – Іван-Франківськ : «Ліле-НВ», – 2015. – 336 с. – Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/vstup_do_menedg.pdf

2. Операційний менеджмент

Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту підприємства. Наукові підходи до операційного менеджменту. Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Цілі та основні завдання операційного менеджменту.

Типи операцій, операційний цикл, галузеві особливості операційних функцій. Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Класифікаційні підходи до операційних систем. Характеристика операційних систем різних видів. Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Види проектування в операційному менеджменті. Сучасний рівень розвитку операційних систем.

Сутність поняття «операційна діяльність підприємства». Операційні процеси організації. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу в просторі і часі.

Формування операційної стратегії. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій. Оперативне управління та диспетчеризація виробництва. Агрегатне планування.

Розміщення потужностей, масштаби та просторова організація діяльності. Особливості розміщення приміщень і обладнання сервісних підрозділів підприємства.

Управління матеріально-технічним забезпеченням. Управління запасами залежного та незалежного попиту.

Принципи організації праці. Розподіл та кооперація праці, класифікація робочих місць. Проектування робіт і нормування праці по операціях. Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Соціотехнічний підхід до розроблення операцій. Загальний менеджмент якості. Інструменти контролю якості. Управління продуктивністю організації. Менеджмент проєкту.

Загальний менеджмент якості (TQM). Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінки. Нормативи якості товарів та послуг. Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Контроль якості сировини, матеріалів, товарів і послуг. Програми забезпечення якості. Розвиток програм забезпечення якості.

Показники результативності функціонування операційних систем. Моделювання процесу управління продуктивністю виробничої системи.

Список використаної (рекомендованої) літератури:

1. Капінос Г.І. Операційний менеджмент : Навч. посіб./ Г.І. Капінос, І.В. Бабій – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 352 с.
2. Операційний менеджмент: електронний навчальний посібник / О.Г. Ратушняк. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 243 с. – Режим доступу: <http://ogratushnyak.vk.vntu.edu.ua/file/94ff6e6d4dc5f57aa107ae25061424ca.pdf>
3. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073«Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 120 с. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32164/1/Operat._Managm._EMC.pdf
4. Операційний менеджмент: презентаційний курс [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т.В. Омеляненко, А.В. Осокіна. – К. : КНЕУ, 2016. – 197 с. – Режим доступу: https://kneu.edu.ua/get_file/8945/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%

5. Операційний менеджмент. Навчальний посібник / Г.В. Старченко, І.В. Калінько, І.А. Косач – К. : Кондор-Видавництво, 2020. – 264 с.

3. HR-менеджмент

Роль та значення HR-менеджменту як науки. Людина як об'єкт HR-менеджменту. Ціннісні орієнтації персоналу та їх класифікація. Орієнтація персоналу на корпоративну культуру. Особливості та роль персоналу в досягненні конкурентоспроможності сучасних організацій. HR-менеджмент як специфічна функція менеджменту.

Зміст понять «трудові ресурси», «персонал», «кадри». Системний підхід до HR-менеджменту організації. Основні елементи (підсистеми) HR-менеджменту. Загальна модель HR-менеджменту. Аналіз сучасних концепцій і теорій HR-менеджменту. Співвідношення та зміст концепцій «управління кадрами», «управління персоналом», «HR-менеджмент», «управління людськими ресурсами». Етапи історичного розвитку HR-менеджменту. Особливості HR-менеджменту у закордонних компаніях: можливості використання досвіду.

Персонал як суб'єкт і об'єкт управління. Характеристика персоналу організації. «Індивід», «Особистість». Класифікаційні ознаки персоналу за категоріями. Структура персоналу: штатна, організаційна, соціальна, рольова.

Чисельність персоналу: нормативний, штатний, фактичний склад працівників.

Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня працівників. Поняття посади, професії, кваліфікації. Компетентність працівника. Види компетенцій. Професійна компетентність і професійна придатність.

Поняття та значення сучасної HR-політики організацій. Основні структурні складові HR-політики. Фактори, що впливають на формування HR-політики. Стратегія HRM. Взаємозв'язок стратегії розвитку організації, стратегії HRM та HR-політики. Роль держави у здійсненні HR-політики. Вплив стилю керівництва на HR-політику. Обговорення відмінностей принципів.

Поняття про HR-планування. Мета та завдання HR-планування. Сутність стратегічного HR планування. Фактори, що впливають на визначення потреб у персоналі. Планування чисельності персоналу по категоріях: основна та додаткова потреби у персоналі. Аналіз внутрішніх та зовнішніх джерел майбутніх потреб у персоналі. Прогнозування якісної та кількісної потреби у персоналі. Ключові компетенції персоналу. Особливості закордонного досвіду планування потреб у персоналі.

Залучення персоналу: створення бази даних кваліфікованих кандидатів для відбору. Методи залучення кандидатів на роботу. Витрати організації на залучення персоналу. Оцінка кандидатів при прийманні на роботу. Конкурсний відбір персоналу. Порядок приймання на роботу. Особливості прийняття на роботу окремих категорій працівників.

Призначення та роль сучасних HR-служб в організації. Стан, проблеми і тенденції розвитку HR-служб. Різновиди HR-служб. Основні функції та відповідальність HR-служб. Взаємозв'язок HR-служби з іншими підрозділами організації.

Основні напрями діяльності та ролі HR-менеджера організації. Вимоги до ділових, професійних та особистісних рис HR-менеджера.

Колектив як соціальна група. Етапи розвитку колективу організації. Ознаки колективу: єдність мети, умовна відокремленість, організаційна та територіальна єдність. Людина як особистість з потребами, мотивами, цінностями, відносинами. Формальні і неформальні групи. Врахування соціальної структури персоналу при формуванні колективу. Роль HR-менеджера у формуванні колективу. Корпоративна культура в системі HRM. Формування корпоративної культури: цінності і традиції колективу.

Об'єктивна необхідність оцінювання персоналу в сучасній організації. Сутність та види оцінки персоналу. Критерії та методи оцінки персоналу. Інформаційні джерела. Оцінювання якості роботи різних категорій персоналу. Атестація персоналу та види атестацій. Зміст атестації для різних категорій персоналу. Організація проведення атестації персоналу. Документальне супроводження атестації. Використання результатів атестації персоналу.

Професійний розвиток персоналу. Виявлення та аналіз потреб персоналу. Поняття про трудову кар'єру та просування по службі. Планування та управління службовою кар'єрою працівників. Моделі кар'єри: горизонтальна та вертикальна. Фактори, що визначають напрям та швидкість кар'єри.

Навчання персоналу. Програми підготовки персоналу. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації, перепідготовка. Управління мобільністю кадрів. Аналіз потреб та оцінка плану розвитку персоналу. Планування та підготовка резерву. Особливості підготовки резерву управлінських кадрів. Психологічний аналіз особи працівника.

Причини та фактори вивільнення персоналу. Процедура звільнення. Розірвання трудового договору за ініціативою працівника. Аутсорсинг, аутплейсмент. Типові порушення трудової та виконавської дисципліни, причини їх виникнення. Управління плинністю кадрів. Необхідна та надлишкова плинність кадрів, фактори, що їх зумовлюють.

Поняття «партнерство», історичні передумови виникнення. Статус профспілок та їх об'єднань. Легалізація профспілок та їх об'єднань. Права та обов'язки профспілок та їх об'єднань. Державні гарантії прав профспілок. Колективний договір, як головний засіб зміцнення соціального партнерства. Колективні переговори та вирішення розбіжностей.

Основні задачі оцінки ефективності HRM. Оцінка і вимір ефективності HRM. Методи оцінки. Бальна методика оцінки ефективності роботи. Комплексна оцінка управлінської праці (КОУП).

Список використаної (рекомендованої) літератури:

1. Балабанова Л. В. Управління персоналом : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак . – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 468 с.

2. Балановська Т.І. Сучасні технології управління персоналом : навчальний посібник. / Т. І. Балановська, М. В. Михайліченко, А. В. Троян. – Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. – 466 с. – Режим доступу: http://dglib.nubip.edu.ua/bitstream/123456789/6297/3/Balanovska_STUP.pdf

3. Білорус Т.В. Управління персоналом: 800+ запитань та відповідей : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. – 320 с.

4. Управління персоналом : підручник / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук, І. В. Шубала, М. І. Дзямучич, О. В. Потьомкіна, О. В. Середа; за заг. ред. О. М. Шубалого. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. – 404 с. – Режим доступу: <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%BC%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202018.pdf>

5. HR-менеджмент. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М. В. Шкробот, Л. Л. Ведуга – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 270 с. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36828/1/Konspekt_HRM_2020.pdf

6. HR-менеджмент: навч. посіб. / І.М. Сочинська-Сибірцева, А.О. Доренська, Т.В. Тушевська. – Кропивницький : ЦНТУ, 2022. – 278 с. – Режим доступу: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/12269/1/HR_%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf

4. Правознавство

Основи теорії права та держави. Права, свободи й обов'язки людини та громадянина. Конституція України – Основний закон держави. Основи конституційного права.

Поняття, предмет та джерела адміністративного права України. Публічне адміністрування. Адміністративне деліктне право.

Основи цивільного права. Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Цивільна правоздатність і цивільна дієздатність. Право власності та його конституційний захист. Форми та види власності. Поняття цивільної угоди та цивільного договору. Поняття цивільної угоди та цивільного договору купівлі-продажу, майнового найму (оренди). Договір позики. Поняття спадщини.

Основи трудового права. Поняття, предмет та джерела трудового права України. Трудовий договір. Трудова дисципліна. Основи права про соціальний захист населення.

Основи шлюбно-сімейного права. Поняття шлюбу, умови та порядок його укладення. Підстави та порядок розірвання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Майнові права подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Опіка та піклування.

Основи кримінального права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки злочину. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.

Основи житлового права. Основи фінансового права.

Основи земельного, екологічного та природоресурсного права України. Поняття, предмет та джерела земельного права України. Правовий режим земель України. Поняття, предмет та джерела екологічного права України. Поняття, предмет та джерела природоресурсного права України.

Основи міжнародного права. Поняття та предмет міжнародного публічного права. Поняття та предмет міжнародного приватного права.

Список використаної (рекомендованої) літератури:

1. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишук. - 2-ге вид. із змінами та доп. – Мелітополь : Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. – 882 с. – Режим доступу: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/4592/1/%D0%B2%D1%81%D1%8F%20%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%281%29.pdf>
2. Порівняльне правознавство: хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів: навч. посіб. 2-е видання, змінене / уклад.: О.В. Петришин, О.В. Зінченко, Д.В. Лук'янов. – Х. : Право, 2019. – 1024 с.
3. Правознавство: цікаве і мудре : Навчальний посібник. / В.В. Молдован, Р.С. Кацавськ – 2-ге видання – К.: Алерта, 2015. – 258 с.
4. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / Г.А. Волошкевич, С.В. Джолюс, Ж.А. Дробот, Т.В. Коваль, В.Т. Комзюк, Ю.С. Кононенко, В.М. Мойсієнко, О.С. Парамонова, О.М. Сокурєнко, Т.Б. Шаповал – Черкаси, 2019. – 686 с. – Режим доступу: <http://eprints.cdu.edu.ua/1977/1/pravozn21.04.pdf>
5. Правознавство: навчальний посібник / А.А. Герц, С.Й Кравчук. – К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. – 280 с.

5. Економіка і фінанси підприємства

5.1. Економіка підприємства

Підприємство як відкрита система, суб'єкт та об'єкт ринкових відносин. Стратегія діяльності підприємства, порядок та етапи розроблення, стратегічні альтернативи.

Виробнича програма підприємства та методи її розрахунку з урахуванням стратегічної мети діяльності та конкурентних умов ринку. Виробничі потужності підприємства, методи її визначення. Планування обсягів реалізації продукції. Планування матеріально-технічного

забезпечення підприємства. Виробничі запаси, їх призначення, показники оцінки, порядок нормування та оперативне управління.

Економічні ресурси та ресурсний потенціал підприємства. Засоби виробництва та засоби праці, аналіз, планування, відтворення, оцінка ефективності використання. Трудові ресурси підприємства, їх склад, порядок планування. Продуктивність та ефективність праці, показники, що їх характеризують. Форми та системи оплати праці. Фонд заробітної платні, його склад, порядок визначення. Витрати на утримання трудових ресурсів, джерела їх покриття. Науково-технічний прогрес як основа розвитку та інтенсифікації виробництва.

Поточні витрати підприємства. Види собівартості. Класифікація витрат. Калькулювання собівартості. Обґрунтування кошторису витрат за елементами. Доходи підприємства та джерела їх формування. Прибуток як основний показник фінансових результатів діяльності. Рентабельність. Механізм утворення та розподілу прибутку.

Оцінка ефективності діяльності підприємств, його конкурентоспроможності, шляхи та резерви їх підвищення.

Список використаної (рекомендованої) літератури:

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. – К. : Кондор, 2016. – 378 с. – Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12571/1/%D0%95%D0%9F-%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A%201%20%D1%84%D0%B0%D0%B9%D0%BB.pdf>
2. Дмитрієв І.А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х. : ХНАДУ, 2018. – 292 с. – Режим доступу: http://files.khadi.kharkov.ua /upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/item/download /14859_57c3438265b6b0dc3a5431b53365c005.html.
3. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. – Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.
4. Економіка підприємства : навч. посіб. / М.В. Шарко, Н.В. Мешкова-Кравченко, О.М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2020. – 436 с.
5. Економіка підприємства : навч. посіб. / [Л.С. Шевченко, О.С. Марченко, О.А. Гриценко та ін.] ; за заг. ред. Л.С. Шевченко. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. – 212 с. – Режим доступу: https://library.nlu.edu.ua/POI.N_TEXT/POSIBNIKI_2011/0019.pdf
6. Яркіна І.М. Економіка підприємства. – К. : Ліра-К, 2020. – 596 с.

5.2. Фінанси підприємства

Сутність фінансів та фінансового механізму підприємства. Фінансова діяльність підприємства та засади її організації. Економічний зміст, принципи організації та класифікація грошових розрахунків підприємств. Сутність, склад та структура обігових коштів підприємства. Система оподаткування підприємств. Активи підприємства. Фінансові ресурси підприємства. Прибуток підприємства як кінцевий результат фінансово-господарської діяльності:

порядок формування та розподілу. Кредитування підприємства. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємства. Грошовий оборот і система грошових розрахунків підприємства. Характеристика і склад грошових надходжень підприємств. Банкрутство та фінансова санація підприємства. Фінансовий стан підприємства. Фінансовий план підприємства.

Список використаної (рекомендованої) літератури:

1. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.М. Любенко. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 262 с.
2. Фінанси підприємств: підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.И. Вівчар, О.М. Чубка. – К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 340 с.
3. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г.Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. – Львів : ЛьвДУВС, 2018. – 440 с. – Режим доступу: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2356/1/%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2.pdf>
4. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 402 с. – Режим доступу: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Finansy_pidpr15.pdf
5. Фінанси підприємств. Навчальний посібник для самостійної роботи здобувачів вищої освіти / О.О. Яцух, Н.Ю. Захарова, І.В. Демченко. – Мелітополь: ФОП Силаєва О.В. – 2021. – 156 с.